

DYSCALCULIE PROTOCOL

2023 - 2024

VAN HAESTRECHT
COLLEGE

Dyscalculie beleid

INHOUD

Wat is dyscalculie?.....	2
Doelgroep.....	2
Visie.....	2
Inbedding in de ondersteuningsstructuur	3
Faciliteiten voor leerlingen met dyscalculie.....	4
Compenserende en dispenserende maatregelen:.....	4
• Verlenging.....	4
• Ondersteuning	4
• Rekenkaarten.....	4
Screening leerjaar 1 en 2	5
Examens (SE en CE).....	5
Bijlage 1	6
Rekenkaarten 1-2-3	6

WAT IS DYSCALCULIE?

Dyscalculie is een rekenprobleem. Kinderen met dyscalculie hebben hardnekkige problemen bij het aanleren en automatiseren van de basisvaardigheden van rekenen en wiskunde. Dyscalculie is een complexe stoornis omdat bij rekenen meer hersengebieden worden gebruikt, waaronder ook het taalcentrum. Daarnaast is bij rekenen ook nog het frontale hersengebied van belang, dat een rol speelt bij planning en probleemoplossing.

Dyscalculie betekent letterlijk 'niet kunnen rekenen'. Het is net als bij dyslexie in feite een andere term voor ernstige en hardnekkige problemen bij het aanleren van bepaalde schoolse vaardigheden. In dit geval zijn dat problemen met het leren en vlot en accuraat oproepen en toepassen van reken- en wiskundekennis. Deze problemen worden niet veroorzaakt door een gebrek aan intelligentie of te weinig onderwijs.

Dyscalculie is een complexe stoornis omdat bij rekenen meer hersengebieden worden gebruikt, waaronder ook het taalcentrum. Een getal (bijvoorbeeld 5) bestaat uit het woord 'vijf', het cijfer '5' en de hoeveelheid *****. Deze drie aspecten bevinden zich in drie verschillende hersengebieden. Een van deze drie speelt ook een rol bij dyslexie. Daarnaast is bij rekenen ook nog het frontale hersengebied van belang, dat een rol speelt bij planning en probleemoplossing.

DOELGROEP

De beschreven compenserende en dispenserende maatregelen, verderop in dit protocol, zijn van toepassing voor leerlingen met een officiële dyscalculieverklaring en gelden voor de vakken met veel rekenwerk.

VISIE

Leerlingen met dyscalculie moeten de mogelijkheid geboden worden om, door middel van compenserende en dispenserende maatregelen en op een bij hun capaciteiten passend niveau, het VO met goed gevolg te doorlopen.

Op deze manier kan frustratie van talent bij leerlingen voorkomen worden. Frustratie van talent treedt op wanneer:

- de dyscalculie de intellectuele of creatieve ontwikkeling van de leerling hindert;
- de leerling door zijn of haar dyscalculie op een lagere vorm van onderwijs geplaatst wordt;
- door de dyscalculie het zelfvertrouwen van de leerling vermindert.

INBEDDING IN DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

Dyscalculiebeleid staat niet op zichzelf. Het is een onderdeel van de algemene ondersteuningsstructuur van de school. Vanuit deze ondersteuningsstructuur wordt de begeleiding van leerlingen met dyscalculie in de dagelijkse praktijk ten uitvoer gebracht.

De ondersteuning is samenhangend en transparant georganiseerd volgens de ondersteuningscyclus: signaleren, diagnosticeren, handelen, evalueren, bijstellen, handelen enz. Binnen de school is aandacht voor specifieke taakgerichte begeleiding.

Alle betrokken docenten worden aan het begin van het schooljaar geïnformeerd, via Magister, over welke leerlingen in hun groepen bekend zijn met dyscalculie.

De mentor is eerste aanspreekpunt voor leerlingen met dyscalculie. Wanneer leerlingen extra didactische hulp nodig hebben, wordt dit door de mentor gemeld bij het Intern Zorgteam (IZT). Indien besloten wordt dat didactische hulp inderdaad noodzakelijk lijkt, wordt hierop actie ondernomen. Dit is altijd een kortdurend traject met, indien nodig, een advies voor externe hulp.

Indien er een vermoeden bestaat dat de leerling dyscalculie heeft, verwijzen wij de ouder(s)/verzorger(s) door naar externen, buiten de school, voor een onderzoek.

Naast de specifieke taakgerichte begeleiding is sprake van een goed pedagogisch-didactisch proces. De school probeert met haar onderwijsaanbod optimaal aan te sluiten bij de behoefte van de (heterogene) leerlingengroep, dus ook bij de behoeften van leerlingen met dyscalculie. Ze werkt vanuit een systeem waarin de vakdocenten en de zorgspecialisten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van de afspraken binnen de school.

FACILITEITEN VOOR LEERLINGEN MET DYSCALCULIE

Om gebruik te kunnen maken van extra faciliteiten, is het noodzakelijk dat de school een officiële dyscalculieverklaring (afgegeven door een GZ-psycholoog) ontvangt met het onderliggende onderzoeksrapport. Na overleg met de zorgcoördinator kunnen er compenserende en dispenserende maatregelen getroffen worden.

Compenserende en dispenserende maatregelen:

- VERLENGING

Conform de afspraken heeft een leerling met een dyscalculieverklaring recht op extra tijd (25% van de gestelde tijd) voor de vakken met veel rekenwerk. Dit betekent dat de tijdverlenging 15 minuten is bij een proefwerk van 45 minuten. De toetsen in leerjaar 1 en 2 zijn erop gericht dat alle leerlingen binnen een lesuur van 60 minuten, de toets afmaken.

- ONDERSTEUNING

De leerling met dyscalculie mag altijd een rekenmachine gebruiken.
Geadviseerd wordt een Casio FX 82EX.

- REKENKAARTEN

De leerling met dyscalculie mag gebruik maken van rekenkaarten tijdens de toetsen. Voor voorbeelden, zie bijlage 1.

SCREENING LEERJAAR 1 EN 2

In alle eerste en tweedejaars klassen wordt een methode onafhankelijke volgtoets afgenomen o.a. op het gebied van rekenen. Op grond van de resultaten van deze toets wordt aan leerlingen in klas 1 een passend programma aangeboden. In klas 1 en 2 hebben de leerlingen daarnaast taal -en rekenen op het rooster staan.

EXAMENS (SE EN CE)

- Verlenging
 - De leerling met een dyscalculieverklaring heeft recht op een maximale verlenging van 30 minuten bij een toets van 2 uur met enig rekenwerk.
- Afspraken voor beoordeling schriftelijk werk.
 - De afspraken zoals beschreven in het Examenbesluit SE (PTA) en CE.
- Ondersteuning
 - De ondersteuning zoals beschreven in het Examenbesluit SE (PTA) en CE.
- Inspectie
 - Alle aanpassingen, inclusief tijdverlenging, moeten gemeld worden bij de inspectie.

BIJLAGE 1

Rekenkaarten 1-2-3

Rekenkaart VO Standaardkaart 1

Deze kaart mag worden gebruikt bij centrale examens waarbij rekenen een rol speelt door kandidaten die in het bezit zijn van een geldige dyscalculieverklaring.

Procenten	Aantallen
100%	
50%	
25%	
10%	
5%	
1%	
21%	
9%	
121%	
109%	

Breuk	Kommagetal
1/1	1,00
1/2	0,50

0										1	kilo
0										10	hecto
0										100	deca
0										1000	meter, gram, liter

0										1	meter, gram, liter
0										10	deci
0										100	centi
0										1000	milli

Seconden	Minuten	Kwartier	Uren
60	1		
	15	1	
	60	4	1

Oude prijs 100%	
Korting%	
Nieuwe prijs	

Inkoopprijs	
BTW 21%	
Prijs	

Begin (bijvoorbeeld gewicht)	
Extra%	
Nieuw (bijvoorbeeld gewicht)	

Rekenkaart VO Standaardkaart 2

Deze kaart mag worden gebruikt bij centrale examens waarbij rekenen een rol speelt door kandidaten die in het bezit zijn van een geldige dyscalculieverklaring.

Procenten

Aantal									
Procenten		100%	1%	50%	25%	10%			

Breuken

Breuk	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$							
Kommagetal	1,00	0,50							

Lengte, gewicht en inhoud

1	10	100	1000			
			1	10	100	1000
Kilo	hecto	deca	meter/gram/liter	deci	centi	milli

Tijden

1	4	60	
	1	15	
		1	60
uren	kwartieren	minuten	seconden

Korting of afname

Oud = 100%	1%	Korting of afname = ... %	Nieuw

Groei of toename

Start = 100%	1%	Groei of toename = ... %	Eind

BTW

Prijs excl. BTW	1%	21% BTW	Prijs incl. BTW

Rekenkaart VO Standaardkaart 3

Deze kaart mag worden gebruikt bij centrale examens waarbij rekenen een rol speelt door kandidaten die in het bezit zijn van een geldige dyscalculieverklaring.

Procenten

Aantal									
Procenten		100%	1%	50%	25%	10%			

Breuken

Breuk	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$							
Kommagetal	1,00	0,50							

Lengte, gewicht en inhoud

1	10	100	1000			
			1	10	100	1000
kilo	hecto	deca	meter/gram/liter	deci	centi	milli

Tijden

1	4	60	
	1	15	
		1	60
uren	kwartieren	minuten	seconden

Korting of afname

Start = 100%	
1%	
Korting of afname = ... %	
Nieuw	

Groei of toename

Start = 100%	
1%	
Groei of toename = ... %	
Eind	

BTW

Prijs excl. BTW	
1%	
21 % BTW	
Prijs incl. BTW	